

Toespraak voorzitter LIA uitgesproken op 2 april 2014 in de Tweede Kamer

Geachte voorzitter, geachte volksvertegenwoordigers,

Dank voor de gelegenheid om ons burgerinitiatief toe te lichten. Vijf minuten is niet veel, maar altijd nog veel meer dan een leerling in een overvolle klas per les aan persoonlijke aandacht krijgt.

Vandaag wordt bepaald hoeveel persoonlijke aandacht uw zoon, kleindochter, neefje en buurmeisje in de toekomst in de klas krijgen. Vandaag wordt een belangrijke beslissing genomen over de toekomst van uw en onze kinderen.

Vijf maanden geleden zijn we met zeven leraren dit burgerinitiatief begonnen. We staan hier nu namens leerlingen, ouders en iedereen die het onderwijs een warm hart toedraagt. We staan hier namens alle leraren van wie u steeds meer vraagt, maar voor wie u steeds minder faciliteert.

Zo VRAAGT de politiek leraren meer differentiatie, meer aandacht voor verschillen, meer excellentie en een goede uitvoering van het passend onderwijs. Zo GEEFT de politiek leraren veel lessen aan overvolle klassen.

De grote klassen van vele collega's komen niet voort uit de vrije keuze van directies om leerlingen leuke dingen aan te bieden, zoals de staatssecretaris van OC&W beweert. De oorzaak ligt onder andere in de absoluut ontoereikende wijze waarop scholen gefinancierd worden. De staatssecretaris zegt dat overvolle klassen niet nodig zijn, omdat hij voldoende geld geeft. Iedere schooldirecteur kan hem van zijn onwetendheid afhelpen.

Daarnaast maakt de staatssecretaris nog een grote fout. Hij komt met gemiddelden die wel meevallen. Zo weet ik er nog wel een paar. Gemiddeld is er geen armoede in de wereld, geen probleem. De gemiddelde filelengte over alle wegen in Nederland is 23 meter, drie auto's, geen probleem. De gemiddelde verkeerssnelheid in de stad ligt onder de 23 kilometer per uur, geen maximum nodig dus.

Je zal maar iedere dag honger hebben, iedere dag in de file belanden of je hele schooltijd in te grote klassen zitten. Ik hoop dat u het begrijpt, want in zo'n grote klas van 150 zie ik echt geen kans om het u individueel te komen uitleggen.

Zeven leraren constateerden dat de klassen de laatste jaren steeds groter werden. Het had echter geen prioriteit bij de politiek. Al snel bleek het onderwerp bij zeer velen in de maatschappij wel te leven. Binnen drie weken waren de benodigde 40.000 handtekeningen binnen. We zijn gestopt bij 46.928 handtekeningen om direct in actie te komen voor de aanbidding van het burgerinitiatief.

De bewindslieden en de coalitiepartijen zien de noodzaak van een door de overheid opgelegd maximum aantal leerlingen per klas nog niet in. Andere partijen hebben zich al aan onze zijde geschaard. Zo heeft de SP zich van meet af aan achter het burgerinitiatief opgesteld. De term 'PLOFKLAS' is zelfs bedacht door D66-kamerlid Paul van Meenen. Dank daarvoor, dat kwam onze PR ten goede!

Een politieke meerderheid voor dit burgerinitiatief moet dan ook mogelijk zijn, als de VVD-kamerleden bereid zijn kritisch naar hun eigen staatssecretaris in de coalitie te kijken. De tweede coalitiepartij, de PvdA, hoeft alleen maar de eigen lijn van voor de verkiezingen vast te houden. PvdA-kamerlid Tanja Jadnanansing pleitte toen hartstochtelijk voor kleinere klassen. Ze deed dit in het belang van de leerlingen en van jonge leraren die vaak het onderwijs snel weer teleurgesteld verlaten. In haar fractie zit ook Loes Ypma die uit eigen ervaring weet wat een enorme wissel grote klassen trekken op de energie van leraren.

Energie die niet onuitputtelijk is en maar eenmaal ingezet kan worden. Laten we ervoor zorgen dat die energie terecht kan komen bij de leerling, de leerling en nog eens de leerling.

Wat wil het burgerinitiatief precies?

De ondertekenaars stellen voor dat u onmiddellijk maatregelen neemt tegen de overvolle klassen. Het maximum aantal leerlingen per klas in het regulier onderwijs moet door de regering met ingang van volgend schooljaar worden teruggebracht naar 28 en in drie jaar worden afgebouwd naar 24. De leerlingen hebben recht op goed les van een enthousiaste leraar, een werkklimaat waarin ze zich kunnen concentreren en een lokaal waarin de luchtkwaliteit en de fysieke ruimte voldoen aan de ARBO-normen.

Het moge duidelijk zijn dat het tijdelijke extra geld voor onderwijs niet structureel is en op andere plekken binnen het onderwijs is weggehaald. Denk daarbij aan vijf jaar nullijn voor leraren. Daarom moet u ervoor kiezen om wel structureel ruimte te vinden voor uw ambities.

Willen we nu wel of niet bij de beste onderwijslanden ter wereld horen? Willen we nu wel of niet kansen bieden aan jonge mensen? Willen we nu wel of niet een toonaangevende kenniseconomie zijn?

Of volgen we liever de mooi-weer-praatjesmakers op OC&W die hun geld niet durven in te zetten waar ze hun mond al jaren hebben geparkeerd? De staatssecretaris mag ons leraren graag wegzetten als 'lesjes-afdraaiende-amateurs-voor-wie-het-allemaal-wel-goed-is-als-er-maar-niemand-klaagt' (NRC, 28 maart). Hij mag zeggen wat hij wil, woorden doen geen pijn, maar we moeten hem stoppen als hij ook nog eens onze kinderen ontzegt waar ze recht op hebben.

We wensen u veel wijsheid bij het voeren van het debat. Luisteren naar de stem van burgers is daarbij een sine qua non. Dank dat u dat heeft gedaan. Aan u nu de taak om duidelijk te maken dat u ons ook echt heeft GEHOORD.

Dank u wel, voorzitter.